

CASA & HET PROJECT PLANTIN

Ervaringen met een participatieve werf

The background image shows a multi-story building undergoing renovation. Scaffolding is erected around the structure, and workers are visible on different levels. The building's facade is partially stripped, revealing brickwork and structural elements. Debris is piled up at the base of the building.

INHOUD

1. De groep CASA – Inleiding / Missie Visie / korte geschiedenis

2. Intuities

3. Het project PLANTIN – Context

- **Algemene presentatie**
- **Uitdagingen**
- **Bouwteam**
- **Renolab**

4. Het project PLANTIN – Ervaringen uit de fase stabiliteit

- **Bouwteam: Architect en IR Stabiliteit als partner**
- **De participatie als kern van succes**
- **Een overwogen en sociale onderaanneming**

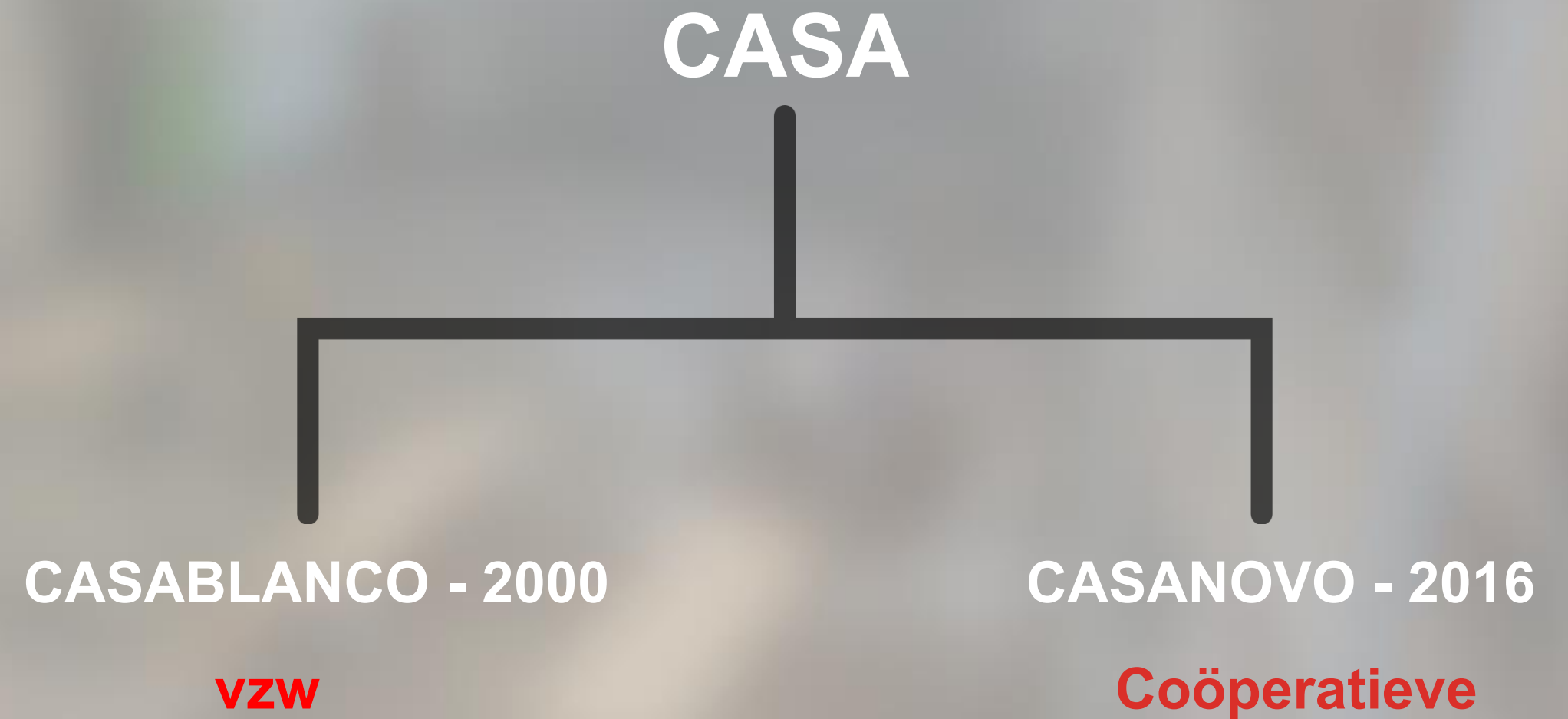
5. Conclusies

1. De groep CASA – Inleiding / Missie Visie / korte geschiedenis

De groep CASA

- 40 aan 50 **werven/jaar**
- 12 aan 13 **gelijktijdige Werven**
- **Casablanca - 65 vte**
- **/etp**

CASABLANCO IN HET KORT

Missie / Visie

- **VZW opgericht in 2000 ;**
- **Onderneming voor sociale economie ;**
- **Socio-professionele integratie van kwetsbare personen.**
- **Renovatie van gebouwen in Brussel ;**
- **Hybried economisch model met combinatie van eigen inkomsten en publieke financiering (Werkgelegenheid / opleiding / projecten)**

CASANOVO IN HET KORT

Missie / Visie:

- **Kritische stem tegen dominante bedrijfsvoering in de bouwector**
- **Promotie van Coöperatief bedrijfsmodel ;**
- **Voorbeeld voor sociale en economische transitie in BHG**
- **Eigen inkomsten / geen overheidsteun**

CASABLANCO

PEDAGOGISCHE WERVEN

- Theorie en praktijk combineren,
- Leren in echte omstandigheden,
- Begeleiding door interne coaches/instructeurs (1 per 4-5 cursisten),
- Betrokkenheid van externe opleiders en specialisten
- Brusselse werkzoekenden en mensen in een kwetsbare situatie aan het werk helpen ;
- Laaggeschoolde arbeidskrachten opleiden met het doel hen te begeleiden naar een duurzame job in een sector die als knelpuntberoep wordt beschouwd ;

CASANOVO

Vier concrete doelstellingen:

- Lokale Werkgelegenheid;
- Participatie van werknemers in bouwproces en operationeel Beheer van de coöperatieve
- Economische ecosysteem stimuleren via partnerschappen met Brusselse leveranciers en kleine ambachten ;
- Transparante dialoog met Bouwheren;

• Intuities

- De inclusie (of uitsluiting) van lokale en laaggeschoolde arbeidskrachten is verbonden aan de economische basis van het bouwproces
- De inclusie (of uitsluiting) wordt gelegitimeerd door een over-complexificatie van het bouwproces
- Deze “complexiteit” draagt bij aan het abstraheren van de bouwarbeider en zijn centrale rol in de bouwrealisatie

3. Het project PLANTIN – Context

- Algemene presentatie
- Uitdagingen
- Bouwteam
- Renolab

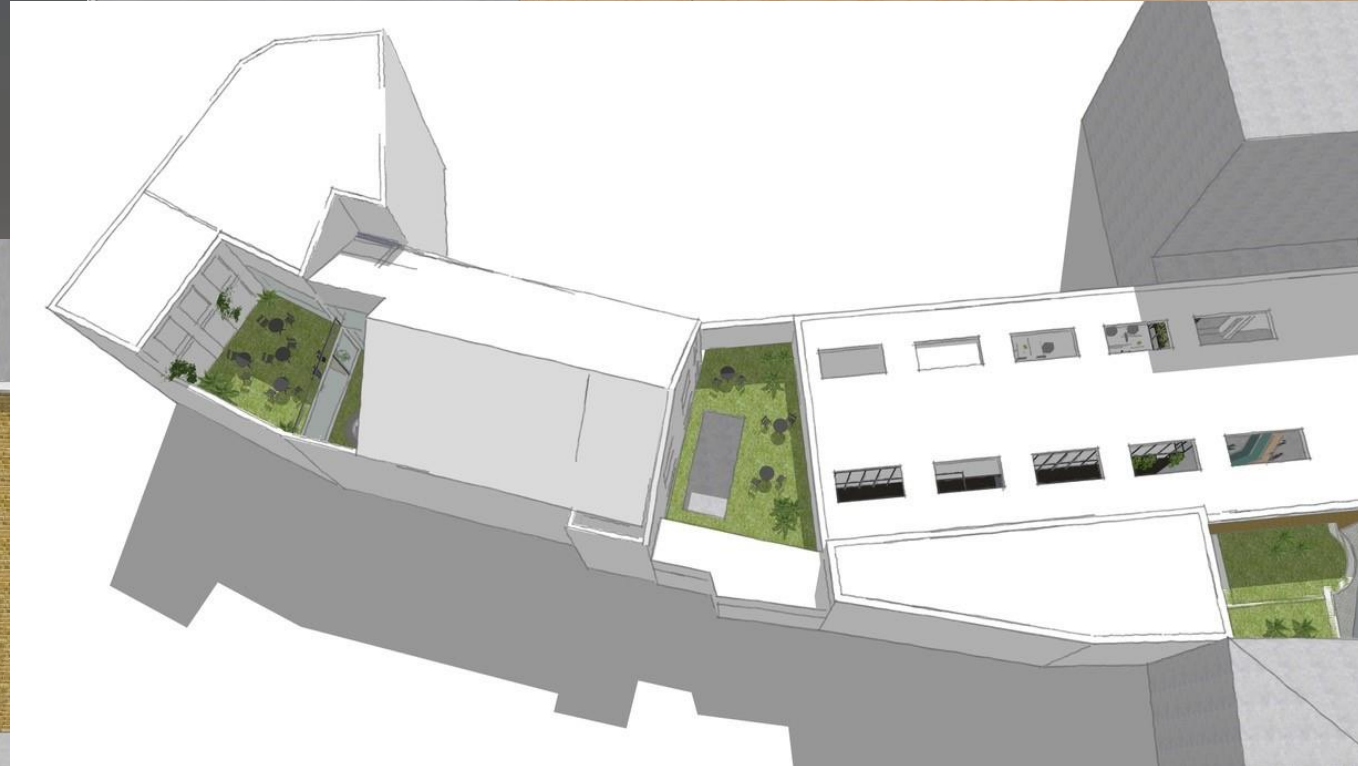

Plantin

- Grondige transformatie van een site met meerdere gebouwen voor gemengd gebruik
- Creatie van kantoorinfrastructuur en gemeenschappelijke voorzieningen
- Algemene aannemer – Afbraakwerken / STAB / TS / Afwerking
- Complexe stabiliteitswerken
- TS: Hoge spanning / Warmtepomp / Ventilatie
- Afwerking met bio-gebaseerde materialen
- Betrokkenheid van RENOLAB

PLANTIN – Architecturaal Project

Uitdagingen

- Aantonen dat een solidaire onderneming financieel en technisch in staat is om project van deze omvang te realiseren
- Het project realiseren met een maximale tewerkstellingscreatie voor Brusselaars
- Stimuleren van een Gewestelijke dynamiek / Economisch ecosysteem
- Budgetbeheer – Bouwteam
- TEen dynamiek van participatief beheer vinden / Het vertrouwen van de werknemers stimuleren

BOUWTEAM

- Creëren van succesvoorwaarden
- Breuk met een economische logica in het bouwprocesconstructief – Transparant budget en scheiding tussen winst / rendabiliteit / realisatie
- Gemeenschappelijke dynamiek tussen leden van het bouwteam

- Definitie van een gemeenschappelijk doel: Engagementscharter
- Transparant budget: Loonkost / Organigram / Coördinatie vs onderaanneming

RENOLAB

- RENOLAB als drager van wederzijds engagement tussen CASA en opdrachtgever
- Legitimiteit van experimentatie
- Werknemers bewust maken van het belang van het project, voorbij de loutere uitvoering

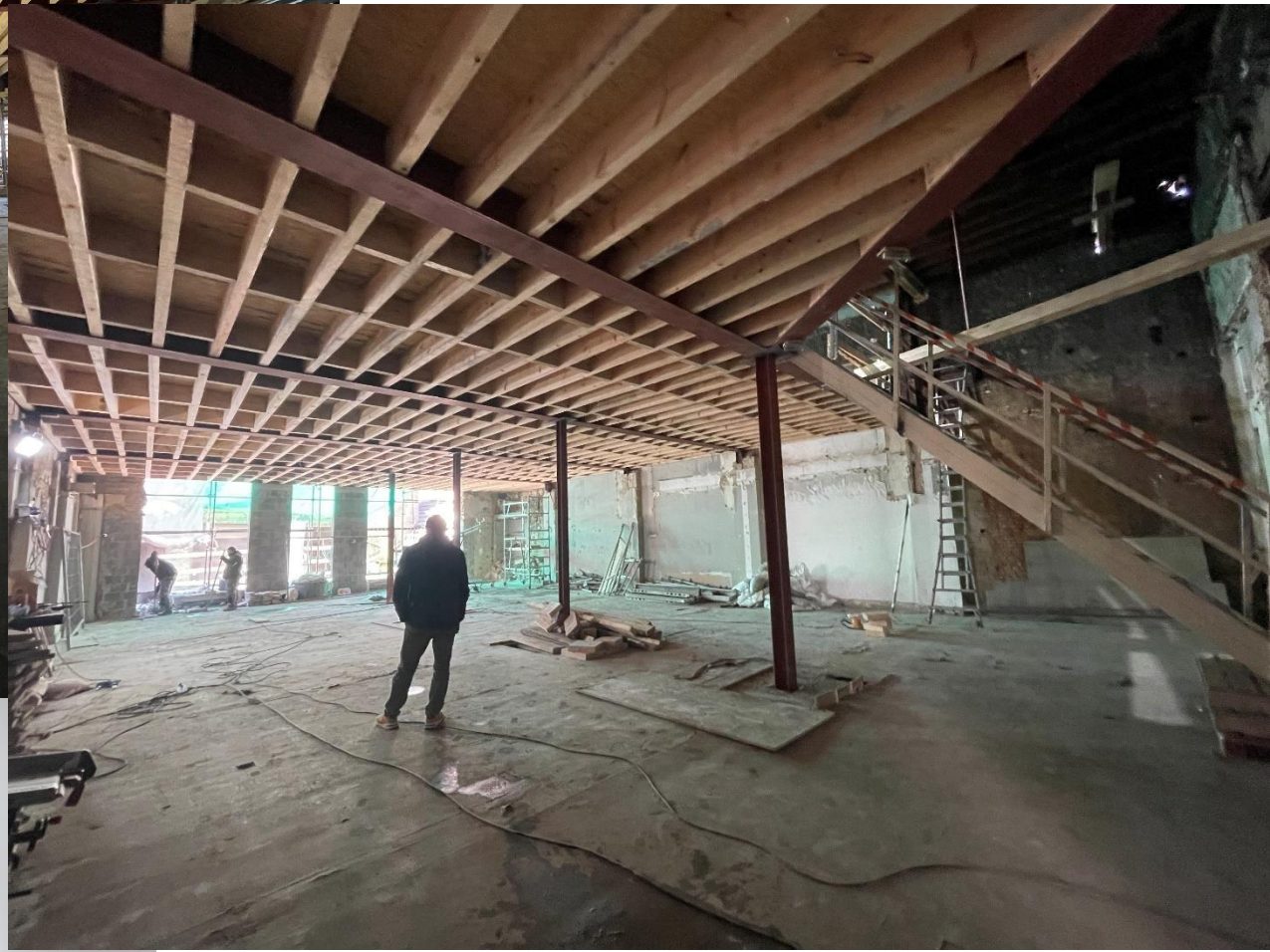
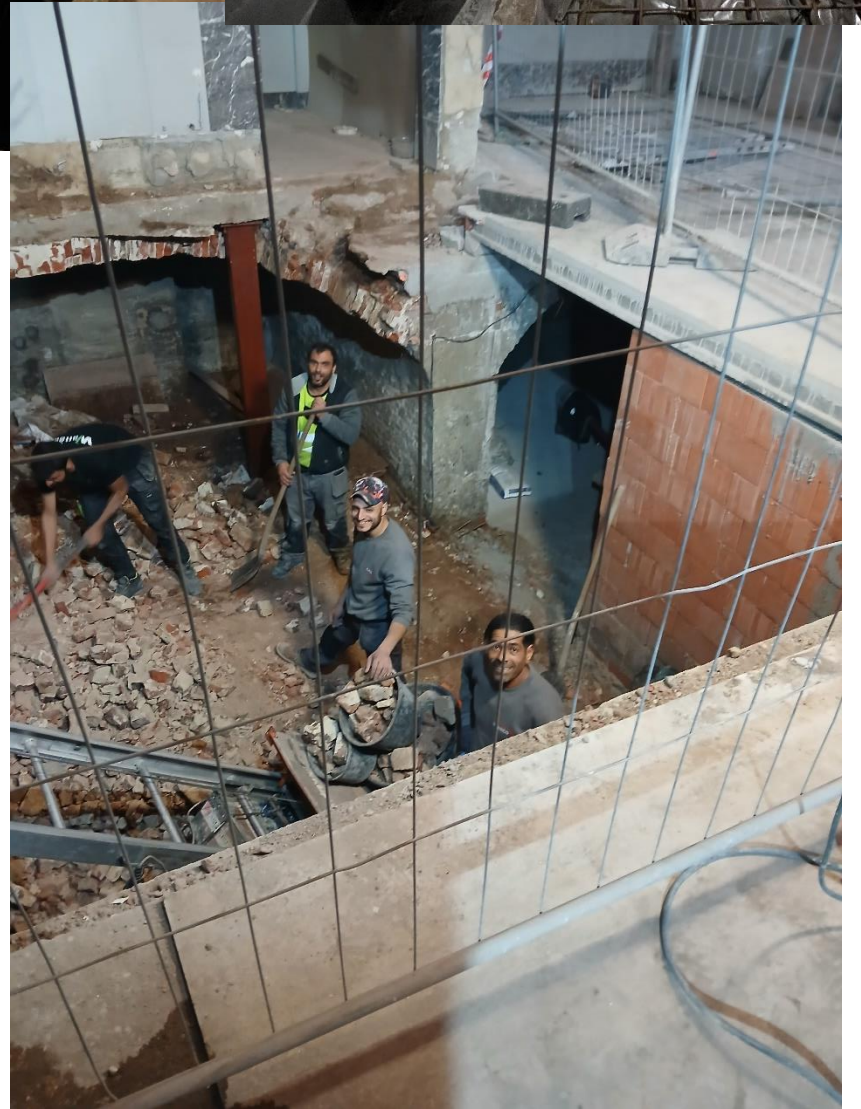
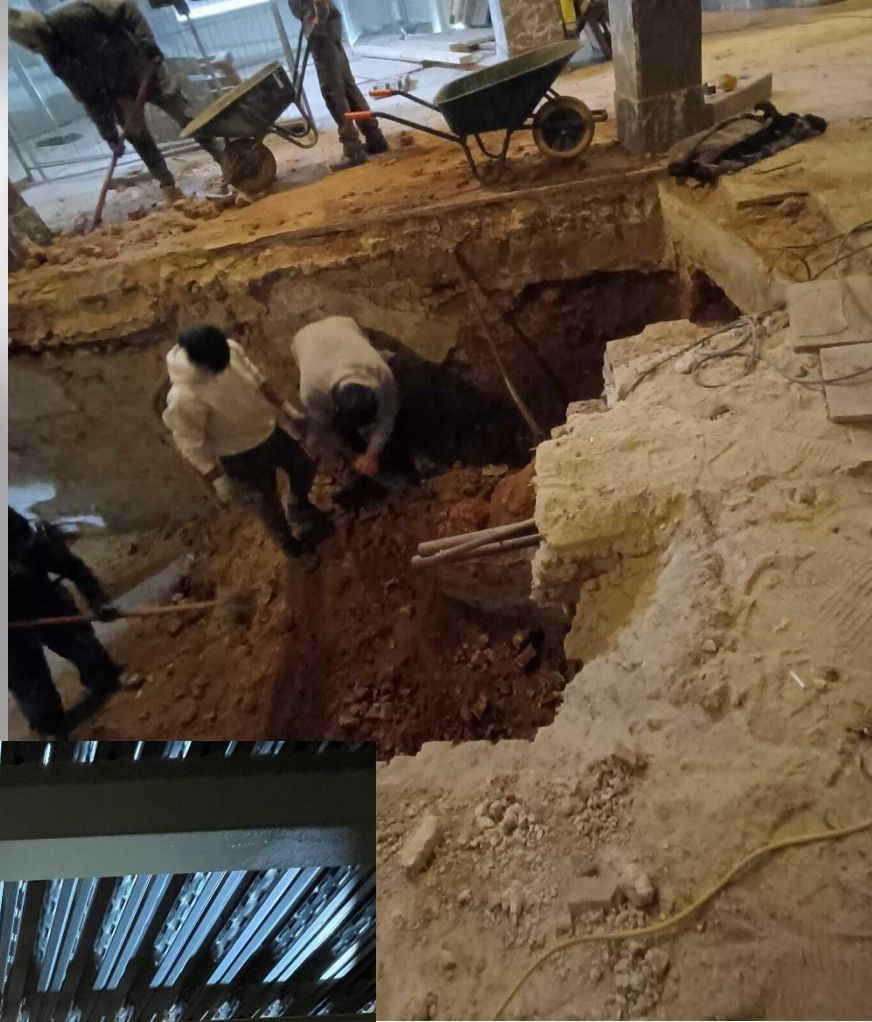

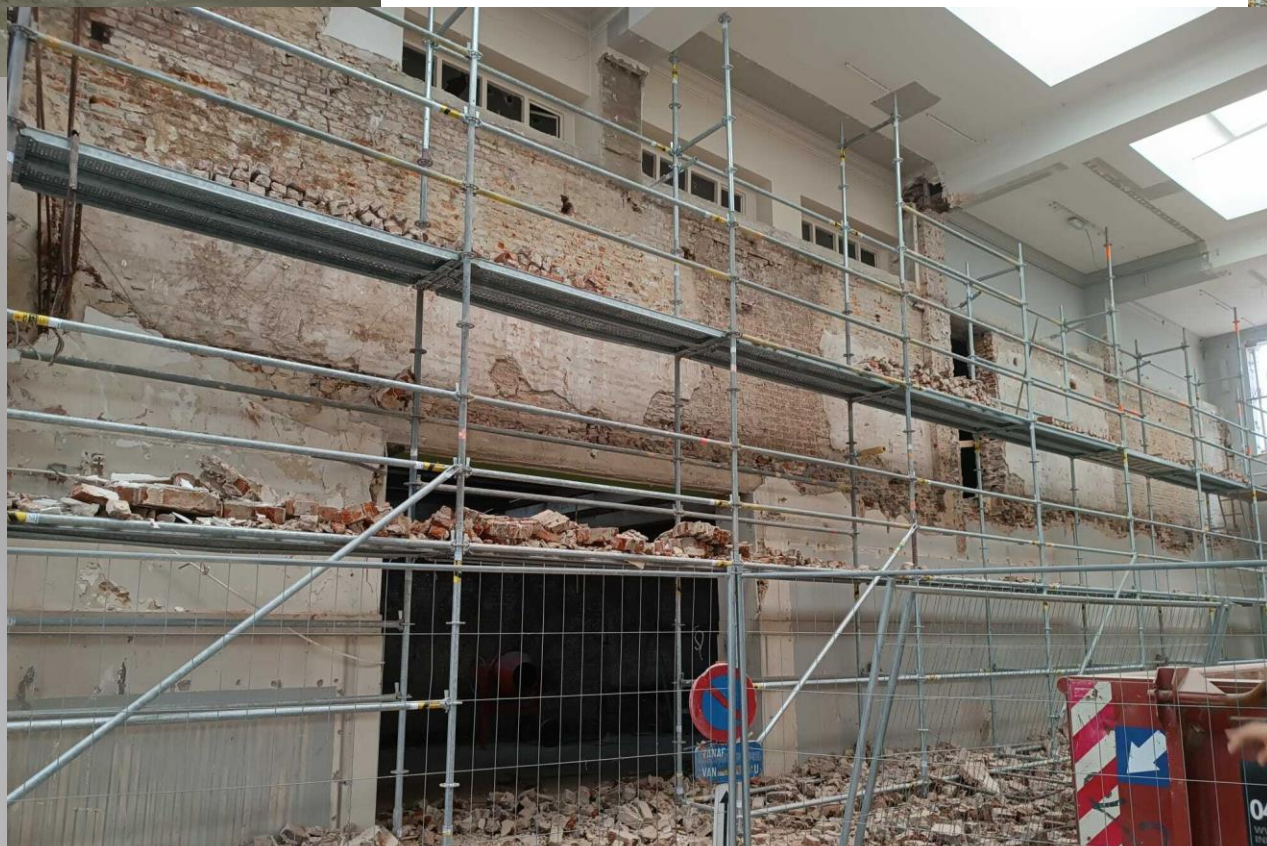
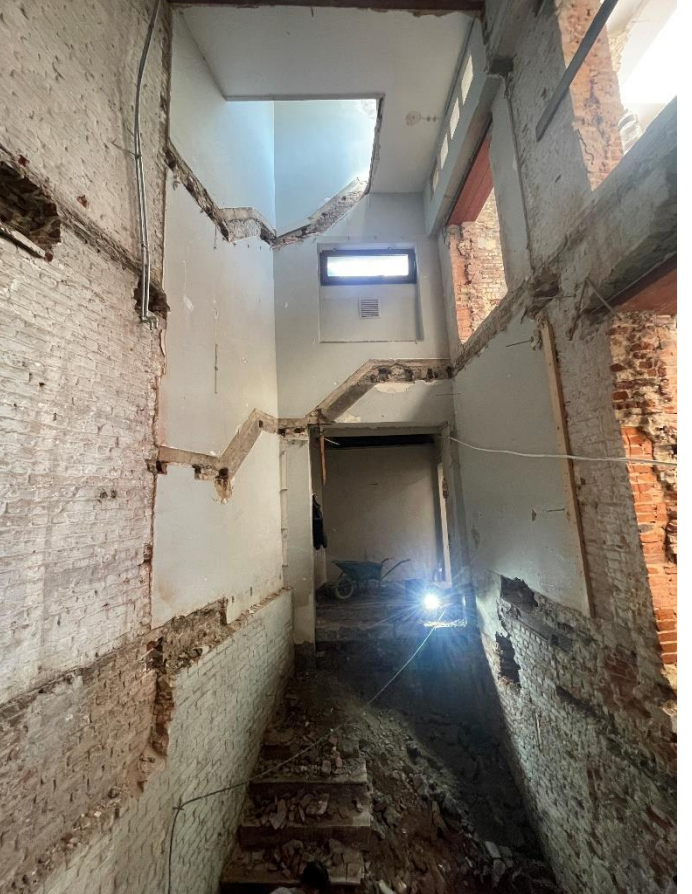
4. PLANTIN – Feedback in de stabiliteitsfase

- Zware sloopwerken en stabiliteit
- Onderfundering / Herstel onderfunderingsniveau
- Constructiestaal
- Nieuwe dak- of draagstructuur
- Aanleg van een liftschacht

PLANTIN – Stabiliteitsinterventie

PLANTIN – Stabiliteitsinterventie

PLANTIN – Stabiliteitsinterventie

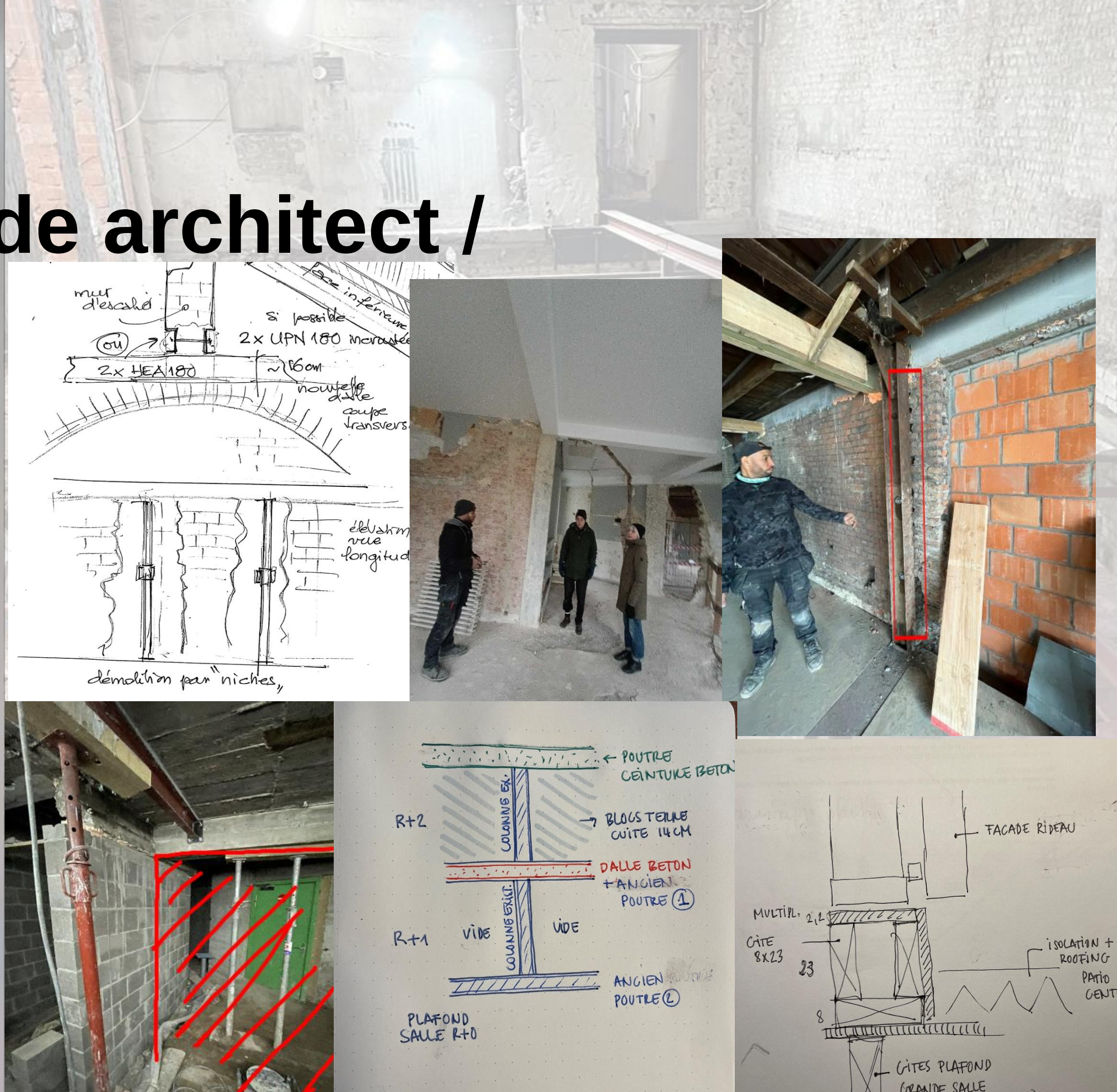
De participatie als sleutelfactor

- Het project decomplexificeren: zie LM-bezoek
- Beheersbare fasering
- Ontleding van de taken
- Verwijzen naar/oproepen van verworven kennis/ervaringen/geleefde ervaringen
- Aansporing!
- Stimuleren van taakpolivalentie / herhaling vermijden / wederzijdse hulp / overdracht van vaardigheden
- Fases visualiseren – Taakuitvoering in scène zetten

- Opleiding ter plaatse!
- Vertrouwelijke context / Ruimte voor "trial and error" / Leren
- "Days-off" organiseren / Andere activiteiten gerelateerd aan de bouwplaats: leveranciersbezoeken / partnerontmoetingen / open bouwplaats, enz.

« Het leek ingewikkeld, terwijl het helemaal niet zo is »

- **Opdrachtgever is een betrokken partner**
- **Architect: Prioriteiten van illustraties ten opzichte van de plannen**
- **Compensatie: minder "administratief" werk**
- **Keuze van partners - voorbeeld Ir Stabiliteit:**
 - Voorkeur geven aan uitleg ter plaatse en niet aan "berekeningen"**

Bouwteam

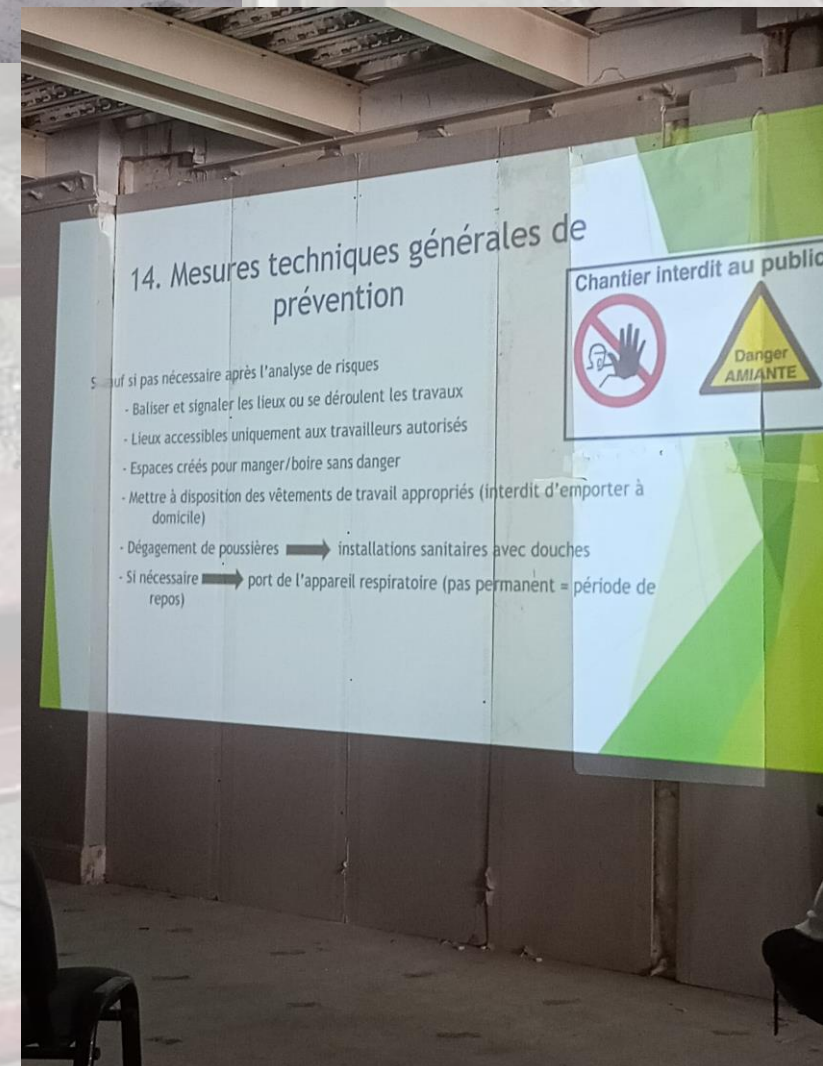
Een beheersbare en eerlijke onderaanneming

- Engagementscharter - Budget
- Onderaannemers als partners
- Lokale en betrouwbare dienstverleners
- Gemakkelijke communicatie en interventie
- Onderaannemer als expert/adviseur/begeleider
- Deelname van zelfstandige vakmensen / arbeiders stimuleren
- Brusselse leveranciers

Anekdoten

Asbest - Timmerwerken

PLANTIN - CONCLUSIES

- Een inclusieve arbeidsmarkt creëren: Actie ondernemen op de sector in plaats van de werkzoekende
- Decomplexificatie van het bouwproces: de leidinggevenden opleiden!
- Deelname van werknemers bevorderen
- Een ecosysteem van vakmensen / leveranciers bevorderen
- De economische logica van het bouwproces heroverwegen: de openbare aanbestedingen

**CASA
BLANCO**

CENTRE DE FORMATION ET
D'INSERTION SOCIO-PROFESSIONNEL
DANS LES METIERS DE LA CONSTRUCTION

**CASA
NOVO**

ENTREPRISE GENERAL DE CONSTRUCTION
SOCIETE COOPERATIVE
ENTREPREUNARIAT SOCIAL ET DEMOCRATIQUE

